

Ocena przyrodnicza obszaru borów pod kątem zastosowania progu piętrzącego na cieku w leśnictwie Majówka

„iKris” Krzysztof Konieczny

Dokumentacje Przyrodnicze

Trzcinica Wołowska 12

56-160 Wińsko

668 126 104, k.konieczny@eko.wroc.pl

Trzcinica Wołowska 2022

„iKris”
Krzysztof Konieczny
Trzcinica Wołowska 12, 56 160 Wińsko
NIP 988 012 48 38 REGON 932753554
DOKUMENTACJE
PRZYRODNICZE
I FOTOGRAFICZNE

Położenie

Opisywany obszar położony jest na Wale Trzebnickim, w części Wzgórz Wińskich w pobliżu granicy z Kotliną Żmigrodzką. W Nadleśnictwie Góra Śląska, w leśnictwie Majówka. Dotyczy oddziałów 397, 418, 419, 420, 441, 442. W powiecie górowskim, gmina Jemielno.

Informacje o prowadzonej inwentaryzacji

Główne prace prowadzono w sezonie 2022 roku. Obszar znany był autorowi od 1997 roku i był regularnie badany przyrodniczo. Prowadzono tu obserwacje zoologiczne i botaniczne. Zarówno poranne jak i nasłuchy nocne.

Badany obszar leży w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Obszar IV Dolina Baryczy”.

Gatunki chronione

GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, Z WYSZCZEGÓLNIENIEM GATUNKÓW WYMAGAJĄCYCH OCHRONY CZYNNEJ -X

Lp.	Nazwa polska	Nazwa naukowa	Uwagi. Gatunki wymagające czynnej ochrony oznaczono X
	SSAKI	MAMMALIA	
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA	
1	wilk	<i>Canis lupus</i>	X regularne tropy we wszystkich oddziałach
2	Ryś	<i>Lynx lynx</i>	X trop z listopada 2022, również informacja od myśliwych o obserwacji w pobliżu niedalekiej miejscowości Zawiszów.
	NIETOPERZE	CHIROPTERA	
3	borowiec wielki	<i>Nyctalus noctula</i>	X żerowisko, w dziuplach kolonie

	PTAKI	AVES	
	GOŁĘBIOWE	COLUMBIFORMES	
1	siniak	<i>Columba oenas</i>	Listopad 2022 – 20os. Zimujących, zalatujących w tym okresie
2	lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lęgowy, charakterystyczny dla obecnych tu borów chrobotkowych na wydmach piaszczystych
	JERZYKOWE	APODIFORMES	
	jerzyk	<i>Apus apus</i>	X żerujące nad obszarem badanym
	KUKUŁKOWE	CUCULIFORMES	
3	kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	lęgowa
	ŻURAWIOWE	GRUIFORMES	
4	żuraw	<i>Grus grus</i>	Próby lęgów, brak wody powoduje straty powodowane przez dziki w obrębie oddziału 397
	SIEWKOWE	CHARADRIIFORMES	
5	kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>	Obserwowany żerujący, przelotny ptak, wrzesień 2022, na wysychającym zalewie w 397
6	samotnik	<i>Tringa ochropus</i>	Żerujące na błocie, przylatujące z doliny Tynicy
	PELIKANOWE	PELECANIFORMES	
7	bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	X żerowisko w 397 i pobliskiej dolinie Tynicy
	SZPONIASTE	ACCIPITRIFORMES	
8	trzmiełojad	<i>Pernis apivorus</i>	Obserwowany nad zrębami w
9	błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	X jedna obserwacja samaca, lipiec 2022, brak wody uniemożliwia ewentualne lęgi
10	krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	Lęgowy, rewir
11	jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	Lęgowy, rewir

12	bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Regularnie obserwowany, czatujące i krążące
13	kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	X tylko krążące nad obszarem
14	myszolów	<i>Buteo buteo</i>	Lęgowy, stałe przebywanie
	SOWY	STRIGIFORMES	
15	puszczyk	<i>Strix aluco</i>	Lęgowy, wykorzystuje przestoje dębów wokół zbiornika 397
	DZIOBOROŻCOWE	BUCEROTIFORMES	
16	dudek	<i>Upupa epops</i>	X lęgowy, żeruje na piaszczystych drogach i zrębach obszaru
	DZIĘCIOŁOWE	PICIFORMES	
17	krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>	lęgowy
18	dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	W pobliskiej dolinie Tynicy
19	dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	W pobliskiej dolinie Tynicy
20	dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	Lęgowy, rewir
21	dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	lęgowy
22	dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>	Pojedyncze obserwacje, związany z doliną Tynicy
	SOKOŁOWE	FALCONIFORMES	
23	pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	Obserwowana nad zrębami, żerowisko
24	kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	X rewir, żerowisko
	WRÓBLOWE	PASSERIFORMES	
25	wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	lęgowa
26	sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	lęgowa
27	świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	Lęgowy, ale rzadki
28	zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	lęgowa
29	jer	<i>Fringilla montifringilla</i>	Tylko przlotne
30	grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	zalatujące
31	czyż	<i>Spinus spinus</i>	Żerujące w dolinie Tynicy
32	trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	Obserwowane na skraju zrębów

33	potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Lęgowy, na zbiorniku w trzcinowisku, 1 para
34	sosnówka	<i>Periparus ater</i>	lęgowa
35	czubotka	<i>Lophophanes cristatus</i>	lęgowa
36	sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	Tylko w dolinie Tynicy
37	czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>	lęgowa
38	modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	lęgowa
39	bogatka	<i>Parus major</i>	lęgowa
40	lerka	<i>Lullula arborea</i>	Lęgowa, charakterystyczny ptak tego obszaru
42	świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	lęgowa
43	piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	lęgowy
44	pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	lęgowy
45	ranuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	lęgowy
46	kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	Lęgowa, dolina Tynicy
47	gajówka	<i>Sylvia borin</i>	Lęgowa, dolina Tynicy
48	cierniówka	<i>Sylvia communis</i>	Lęgowa na zrębach
49	mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	lęgowy
50	pełzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	lęgowy
51	pełzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>	lęgowy
52	kowalik	<i>Sitta europaea</i>	lęgowy
53	strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	lęgowy
54	szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	lęgowy
55	pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Lęgowa
56	kląskawka	<i>Saxicola rubicola</i>	lęgowa
57	paszkoć	<i>Turdus viscivorus</i>	lęgowy
58	śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	lęgowy
59	drożdżik	<i>Turdus iliacus</i>	przelotny
60	kos	<i>Turdus merula</i>	lęgowy
61	kwiczoł	<i>Turdus pilaris</i>	lęgowy

	PŁAZY BEZOGONOWE	ANURA	
1	żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	Dolina Budkowiczanki

	OWADY	INSECTA	
	MODLISZKI	MANTODEA	
1	modliszka zwyczajna	<i>Mantis religiosa</i>	Stwierdzona na zrębie w oddziale 419

GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ

Lp.	Nazwa polska	Nazwa naukowa	
	SSAKI	MAMMALIA	
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA	
1	gronostaj	<i>Mustela erminea</i>	W dolinie Tynicy
2	łasica	<i>Mustela nivalis</i>	W dolinie Tynicy
	GRYZONIE	RODENTIA	
3	bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	W dolinie Tynicy
4	wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>	rzadka

	PTAKI	AVES	
	PELIKANOWE	PELECANIFORMES	
1	czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>	Żerująca w cofce zbiornika 397
	WRÓBLOWE	PASSERIFORMES	
2	kruk	<i>Corvus corax</i>	Lęgowy, rewir

	GADY	REPTILIA	
	ŁUSKONOŚNE	SQUAMATA	
1	padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>	Regularnie spotykany
2	zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	Dolina Tynicy i zbiornik 397
3	jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	Dość liczna na całym obszarze
4	jaszczurka żyworodna	<i>Zootoca vivipara</i>	Dolina Tynicy i zbiornik 397

	PŁAZY	AMPHIBIA	
	PŁAZY BEZOGONOWE	ANURA	
1	ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	Próby rozrodu w wysychającym zbiorniku 397
2	Kompleks żab zielonych	<i>Pelophylax complex spp.</i>	Tylko w zbiorniku 397

	OWADY	INSECTA	
	CHRZĄSZCZE	COLEOPTERA	
1	biegacz skórzasty	<i>Carabus coriaceus</i>	Przy zbiorniku, przy dębach
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA	
2	trzmieł zmienny	<i>Bombus humilis</i>	Przydroża, na jasiońcach piaskowych
3	trzmieł kamiennik	<i>Bombus lapidarius</i>	Przydroża, na jasiońcach piaskowych
4	trzmieł gajowy	<i>Bombus lucorum</i>	Przydroża, na jasiońcach piaskowych
5	trzmieł rudy	<i>Bombus pascuorum</i>	Przydroża, na jasiońcach piaskowych

Zdjęcie fitosocjologiczne

Zdjęcie wykonano na zbiorniku, powyżej planowanej zastawki w oddziale 397.

Stanowisko: Nadleśnictwo Góra Śląska, Leśnictwo Majówka, oddział 397n	
Siedlisko: Zbiornik antropogeniczny, wykopany na glebach piaszczystych, porośnięty szuwarem trzciny pospolitej <i>Phragmitetum australis</i> , choć ubogi i wielkość trzciny niska. Siedlisko zubożałe, przesuszone, wymagające pilnie wody.	
Data wykonania:	10.07.2022
Wysokość nad poziomem morza	87m
Numer zdjęcia w opracowaniu:	1
Ekspozycja	Zbiornik otoczony z każdej strony lasem
Nachylenie:	Poniżej 1%
Podłoże:	Na glebach bielcowych, piachy, nanosy z wydm eolicznych
Powierzchnia zdjęcia:	400m ²
Pokrycie warstw:	Warstwa drzew (A): - 0% Warstwa krzewów (B): - 0% Warstwa traw i ziół (C): 90% Warstwa mchów i siewek (D):1%
Gatunki:	ilość . towarzyskość
<i>Phragmites australis</i>	5.5
<i>Mentha aquatica</i>	+
<i>Carex acutiformis</i>	+
<i>Solanum dulcamara</i>	+
<i>Bidens tripartita</i>	+

Lokalizacja zdjęcia fitosocjologicznego

Uwagi i zalecenia

Badany obszar charakteryzuje się gatunkami typowymi dla borów. Lasy w wymienionych oddziałach są użytkowane gospodarczo, głównie sadzona jest tu sosna. Obecnie cieki są wyschnięte, rzadko płynie w nich woda. Zasilają Tynicę jednak tylko w okresie ulew i długotrwałych deszczów.

Całe otoczenie cieków to suche bory chrobotkowe 91TO, tyle że użytkowane gospodarczo nie wykazują wszystkich cech tego typu boru. Tam gdzie usypane są wydmy eoliczne, dominują piachy z chrobotkami *Cladonia arbuscula*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia furcata*. Czasem dno boru porasta rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi* oraz rzadziej bielistka sina *Leucobryum glaucum*. W niższych położeniach mamy do czynienia z borem świeżym z borówką czarną *Vaccinium myrtillus*. Dolina Tynicy porośnięta jest olchą czarną i odtwarza się tu łęg jesionowo olszowy *Fraxino-Alnetum*. W opisywanym obszarze występują jedynie w oddziale 397.

Cieki, poza Tynicą mają pochodzenie antropogeniczne i wymagają zmiany rodzaju melioracji z osuszającej na zasilającą. Obecnie większość cieków jest pozbawiona wody.

Prace retencyjne będą lokalne i będą one miały wpływ na zbiornik i cieki. Siedlisko borów chrobotkowych nie zostanie zniszczone.

W związku z zaistniałą sytuacją proponuję następujące uwagi i zalecenia:

1. Wykonanie prac związanych z zatrzymywaniem i gromadzeniem wody jest bardzo potrzebne a podjęta tu inicjatywa zasługuje na szczególną uwagę i realizację.
2. Prace na zbiorniku i cieku nie będą miały negatywnego wpływu na gatunki rzadkie i chronione.
3. Odtworzenie zbiornika z wodą z pewnością pomoże w ochronie płazów i ptaków.
4. Zatrzymywanie wody może mieć tu także znaczenie przeciwpożarowe.
5. Kluczowe jest zachowanie doliny Tynicy, która przylega do opisywanego obszaru i pozwolenie jej na spontaniczne procesy przyrodnicze.

Dokumentacja fotograficzna
Zbiornik wodny w oddziale 397

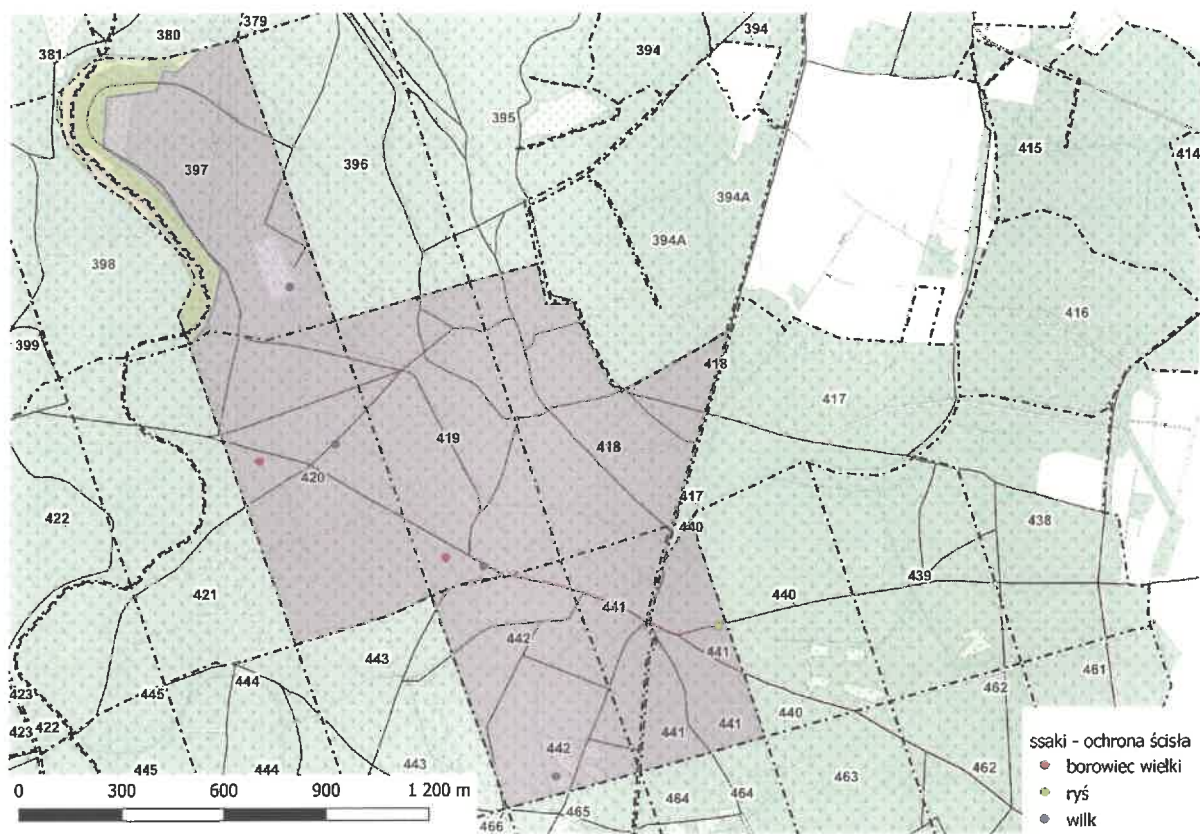
Bory chrobotkowe

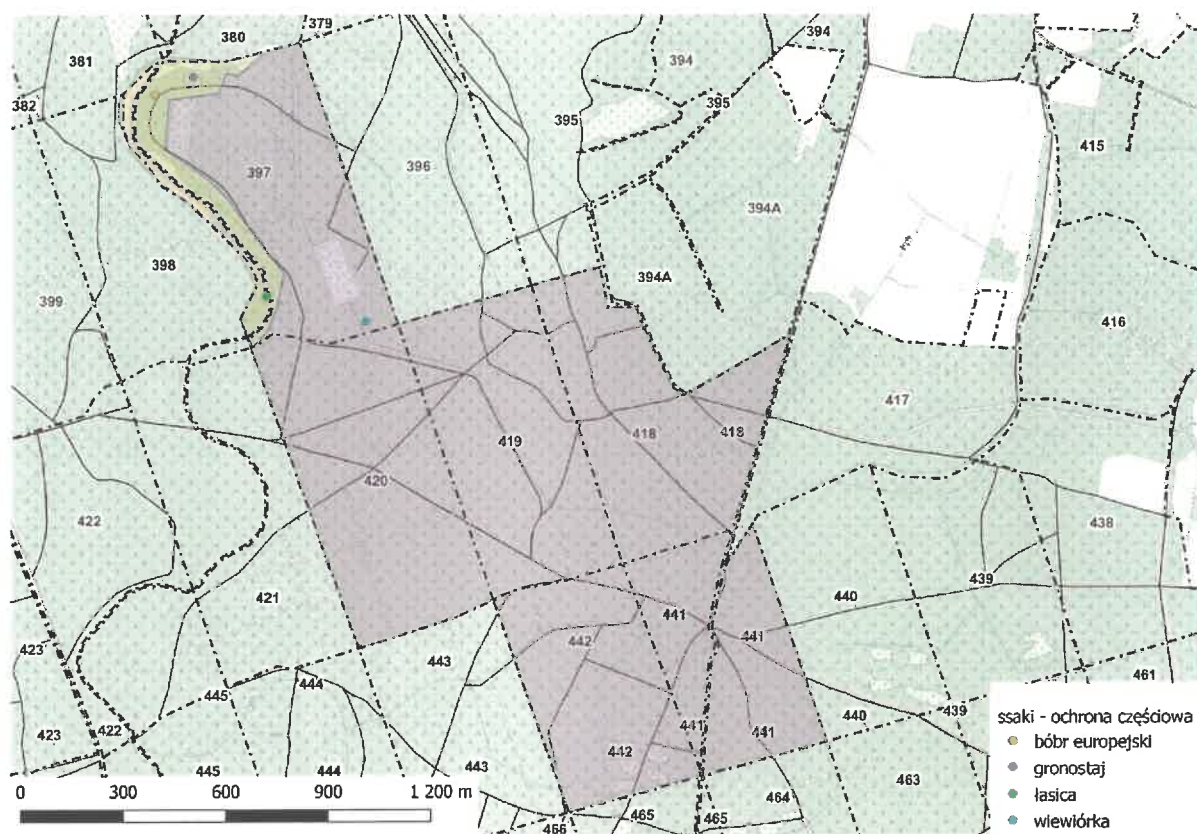

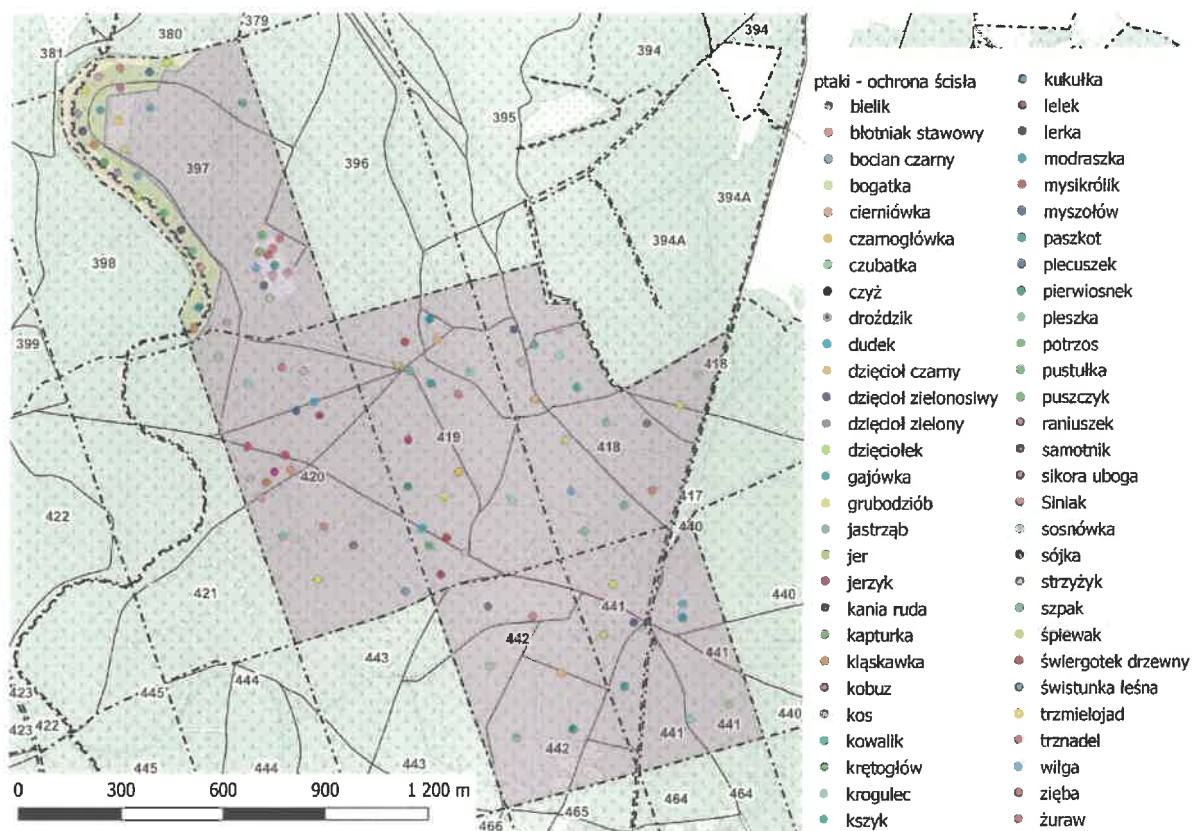
Miejsca rozrodu lelka, lerki i żerowiska dudków

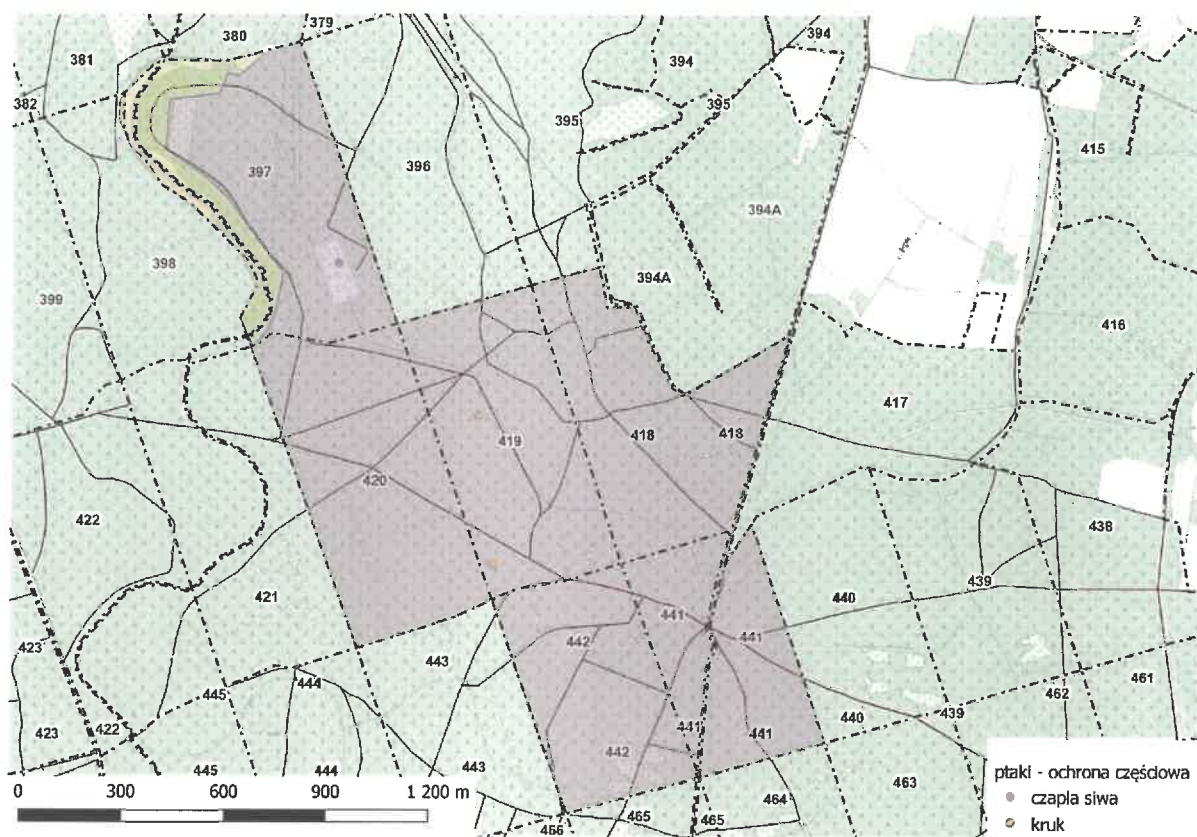

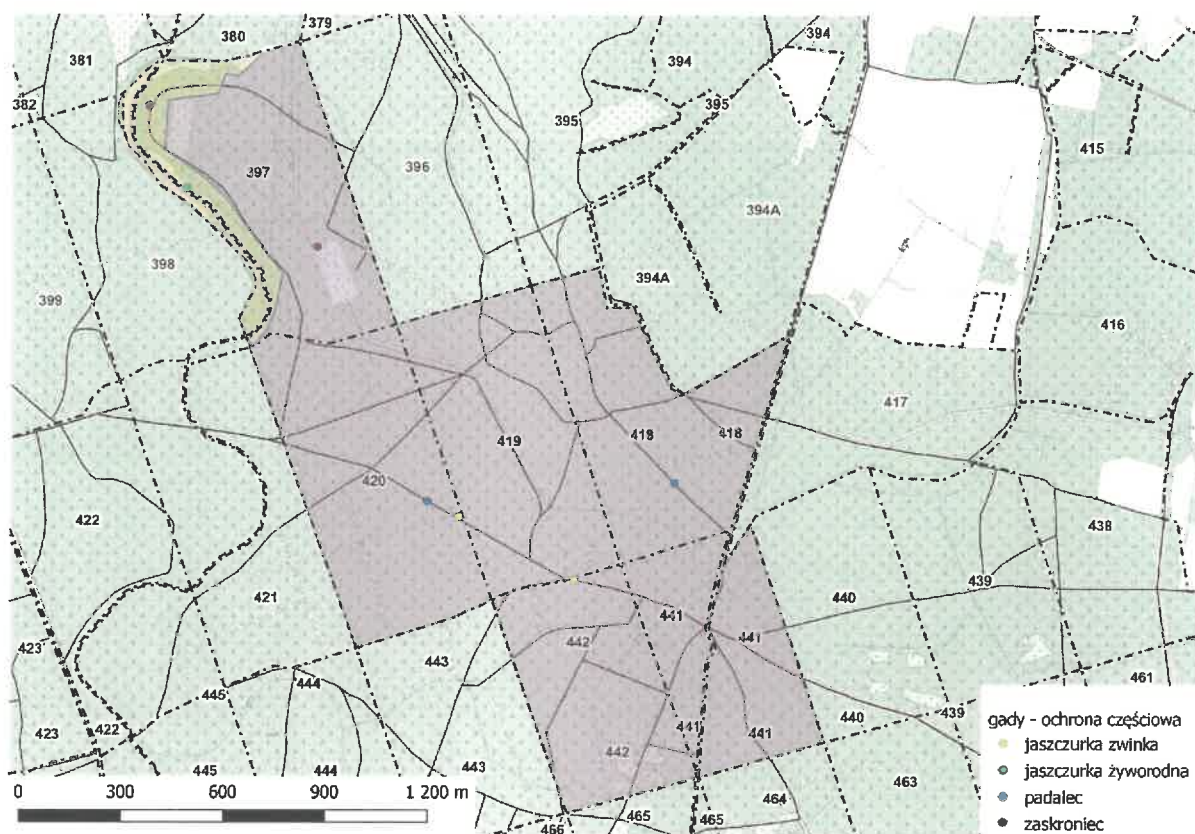
Załącznik Mapy

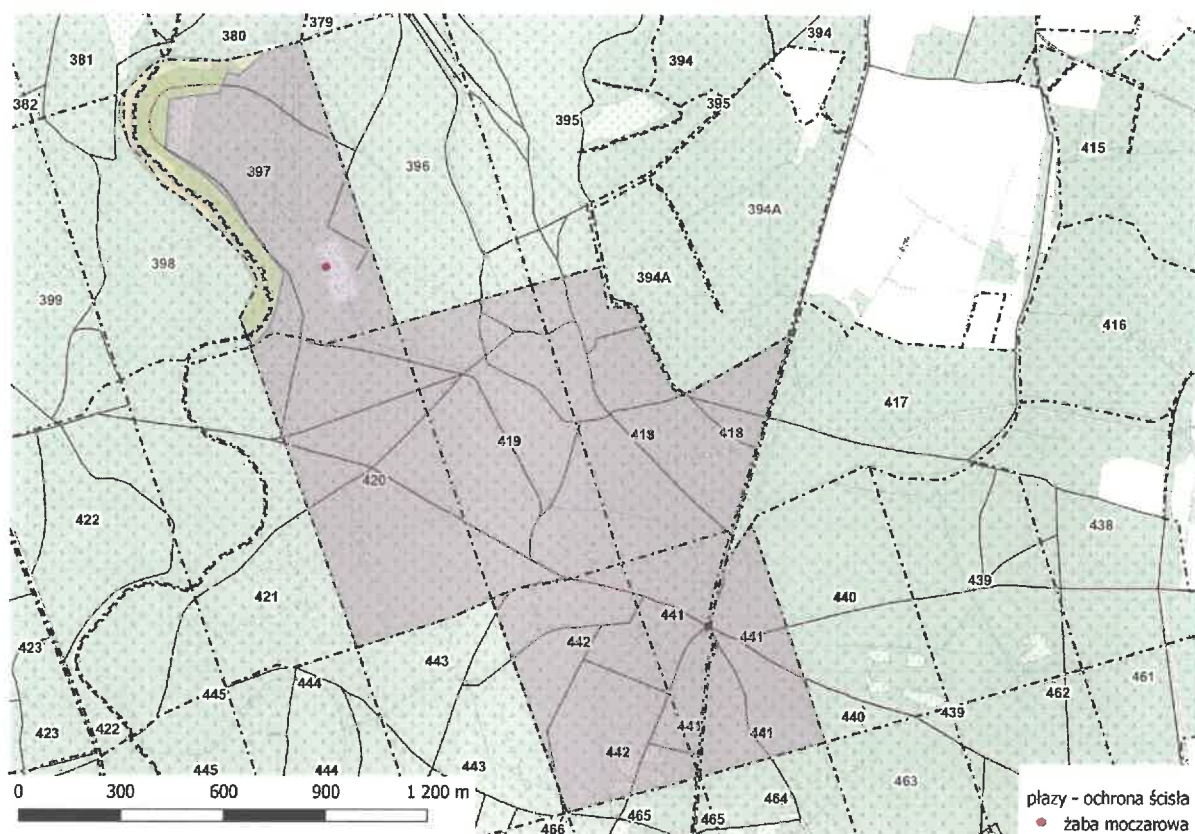

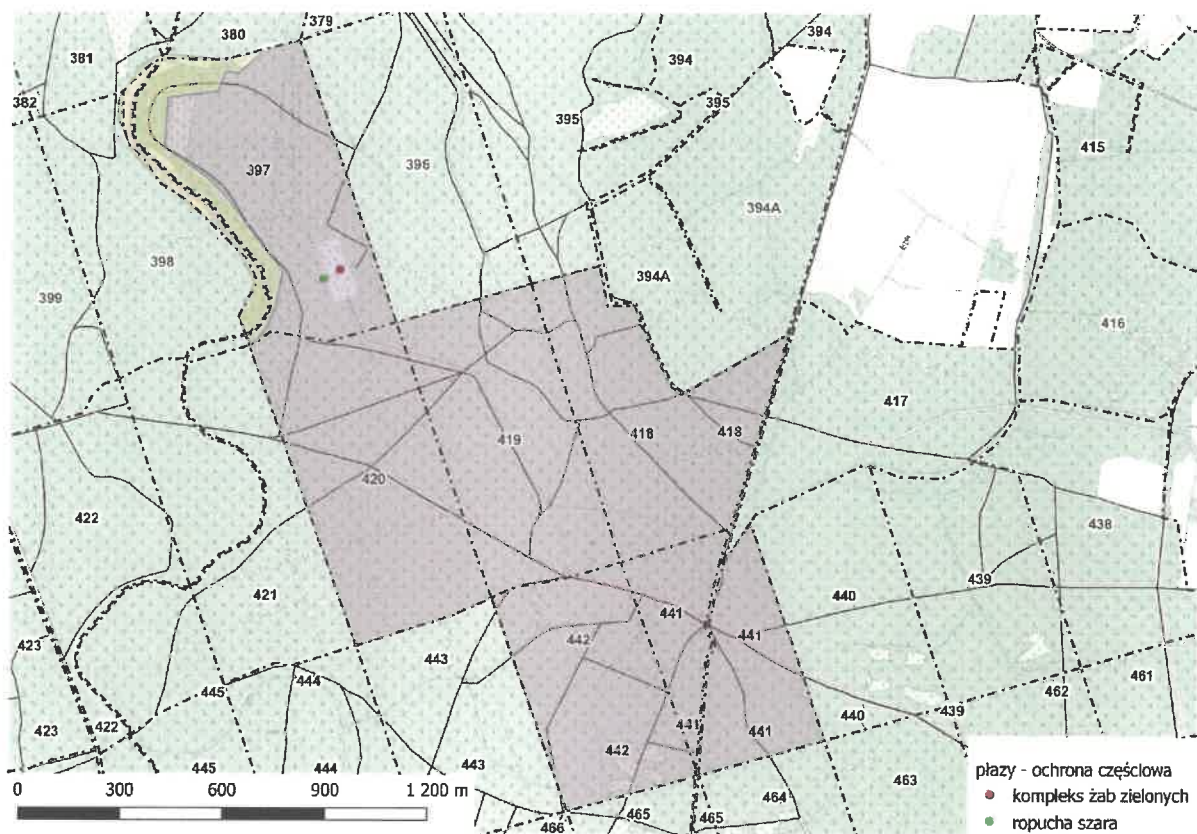

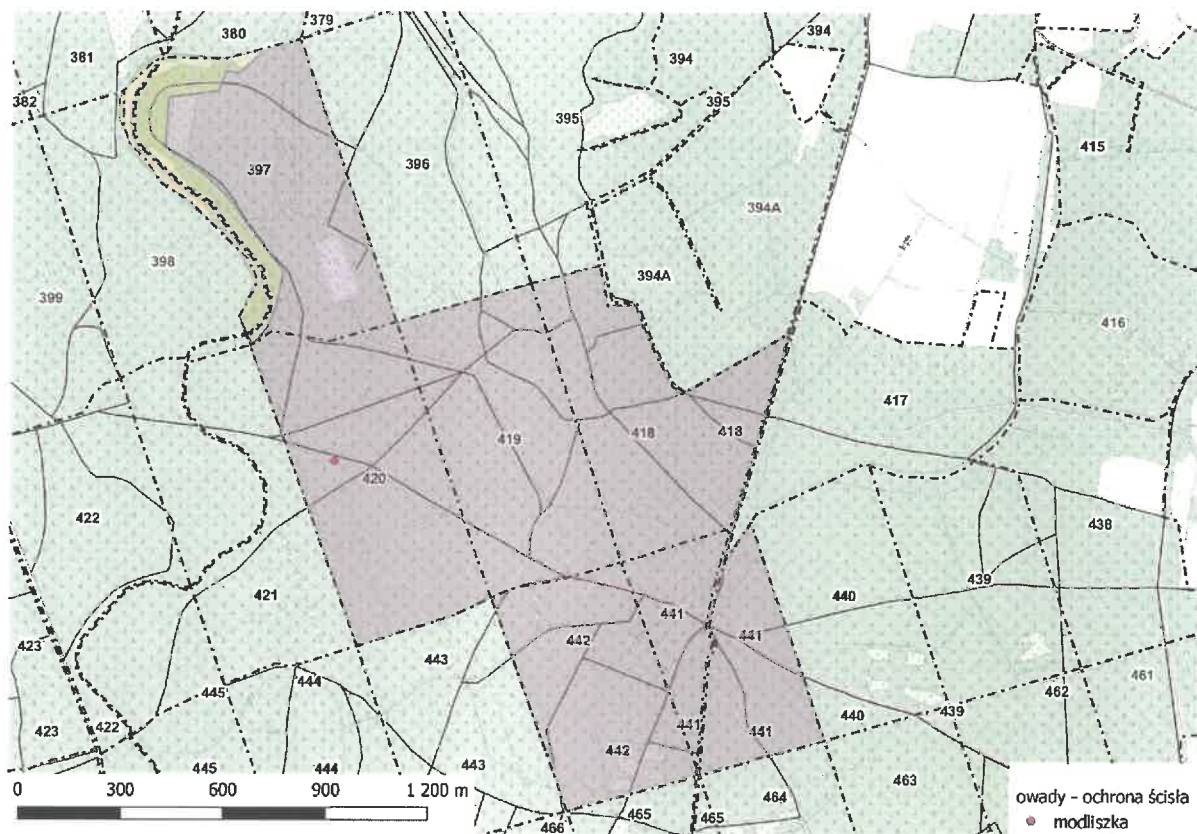

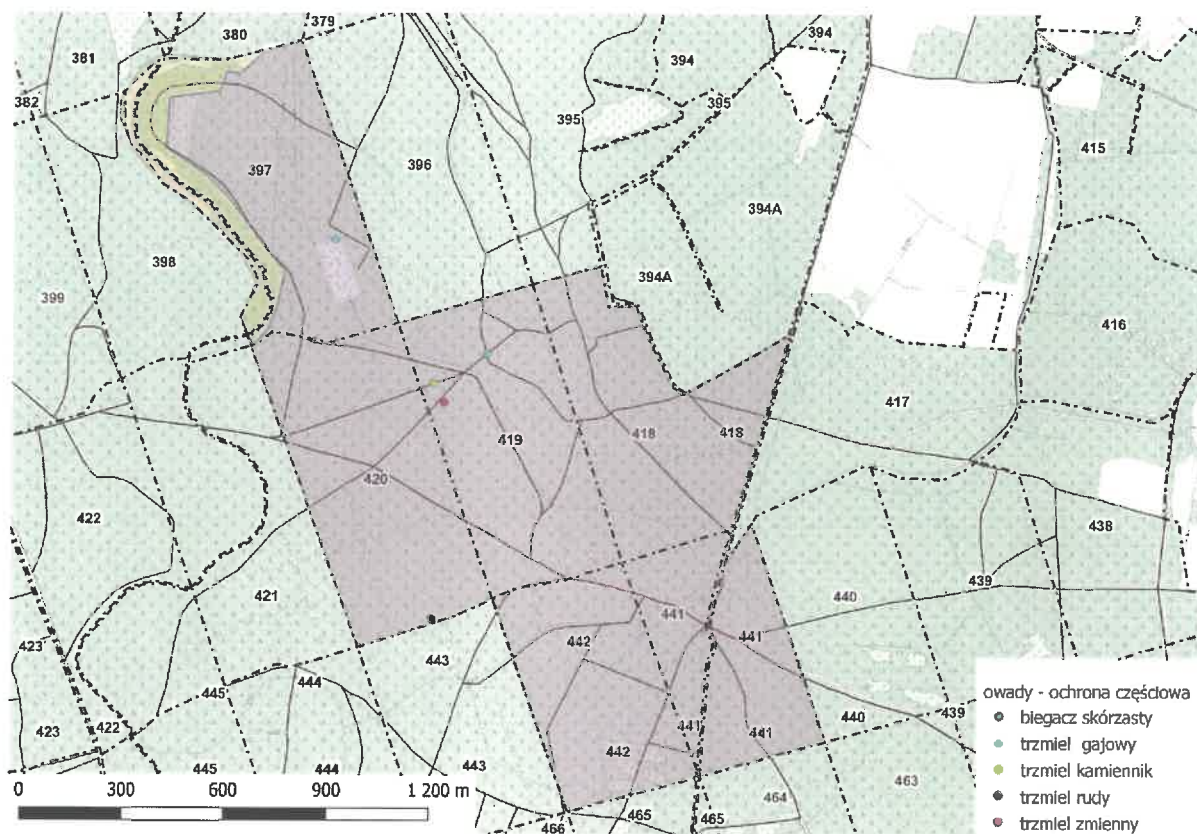

„iKris”

Krzysztof Kocięcki

Trzcinka Wokowska 12 56 150 Włnsko

NIP 888 012 48 38 REGON 142753554

DOKUMENTACJE
PEŁNOSPRAWNOŚCI
FOTOGRAFICZNE